

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, 040103 Perspectiva holistică de predare a fizicii: de la concepte fundamentale, spre învățare activă, în vederea înțelegerii conceptuale și a formării competențelor, dr. CALALB Mihail, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Centrul de Cercetări Științifice Multidisciplinare, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei din 2 martie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

S-a discutat: Raportul anual al subprogramului din cadrul proiectelor program instituțional de cercetare 2024-2027, etapa 2025, conducătorul proiectului – dr. CALALB Mihail.

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Foarte bine**” (punctaj calculat – 29,4).

Calificative pe criterii:

I) Realizarea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect, etapa 2025:

Scopul cercetării în contextul subprogramului, formulat în obiective și activități pentru anul 2025 a fost, în fond, realizat sub formă de 15 acțiuni cu caracter teoretic, organizatoric și de elaborare a modelelor fizice preconizate.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, participări la conferințe cu rapoarte etc.):

Au fost publicate 13 articole (2 în reviste internaționale indexate Scopus și 2 indexate internațional), 1 articol în reviste din RM și 4 articole la conferințe internaționale din Republica Moldova.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc.):

Rezultatele cercetării au impact științific, contribuind la fundamentarea empirică a determinantilor învățării durabile și la elaborarea unui cadru teoretic și aplicativ pentru integrarea metacogniției, transferului conceptual și interacțiunii sociale în predarea fizicii. Intervențiile didactice au fost validate statistic, demonstrând efecte pozitive asupra performanței elevilor, stabilității învățării și formării competențelor de învățare pe tot parcursul vieții. Cercetarea a operaționalizat concepte avansate din literatura internațională și a propus modele constructiviste aplicabile în laboratorul de fizică, contribuind la modernizarea procesului

educațional prin orientarea spre înțelegerea conceptuală profundă și dezvoltarea gândirii științifice.

Impactul social al rezultatelor se reflectă în îmbunătățirea calității educației științifice, consolidarea alfabetizării științifice și dezvoltarea competențelor de rezolvare a problemelor și utilizare a limbajului științific. Modelele și reperiile metodologice elaborate sprijină diferențierea instruirii, contribuie la formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și facilitează creșterea coerenței dintre curriculum, evaluare și practici didactice. Totodată, cercetarea a consolidat legătura dintre mediul academic și practica educațională prin implementarea experimentelor didactice în contexte reale și prin diseminarea rezultatelor în rândul profesorilor, inclusiv prin organizarea atelierelor internaționale dedicate educației digitalizate.

Impactul economic se manifestă indirect, prin dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității formării științifice a elevilor, element esențial pentru o economie bazată pe cunoaștere și inovare. Integrarea rezultatelor în circuitul științific internațional și promovarea practicilor educaționale moderne contribuie la consolidarea competitivității sistemului educațional și la alinierea acestuia la standardele europene și internaționale.

IV) Implicarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Ponderea tinerilor din numărul total al executorilor proiectului constituie 40%.

Concluzii, recomandări:

În concluzie, rezultatele obținute în cadrul subprogramului demonstrează realizarea, în mare măsură, a scopului și obiectivelor stabilite pentru anul 2025, prin implementarea celor 15 acțiuni cu caracter teoretic, organizatoric și aplicativ. Activitățile desfășurate au generat rezultate științifice relevante, reflectate în publicații și participări la conferințe, contribuind la diseminarea cunoașterii în circuitul științific național și internațional. Cercetarea a evidențiat o valoare științifică, socială și educațională semnificativă, prin fundamentarea unor modele didactice inovatoare pentru predarea fizicii, orientate spre dezvoltarea gândirii științifice, a învățării durabile și a competențelor de învățare pe tot parcursul vieții. Totodată, rezultatele obținute susțin modernizarea procesului educațional, consolidarea alfabetizării științifice și formarea capitalului uman necesar unei economii bazate pe cunoaștere.

Conducător al
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar științific al Secției

dr. Natalia PROCOP